

a. diversion edition; f. faux papier; n. Diversion Publikation; r. фальсификат

Fantastyka

Dziedzina twórczości literackiej obejmująca utwory, w których świat przedstawiony (ogół zjawisk zaprezentowanych w dziele) zawiera elementy nie odpowiadające kryteriom rzeczywistości, ale traktowane jako realne. *Zt.* Science-fiction, Powieść fantastyczna, Literatura fantastyczna.

a. fantasy literature, speculative fiction, fantasticism, fantasticality; f. le fantastique; n. phantastische Literatur; r. фантастика

Fanzin (skrót ang. fan magazine)

Czasopismo redagowane, finansowane i powielane siłami i środkami grupy entuzjastów wybranego gatunku sztuki, dziedziny życia społecznego itp.

f. revue des fans

Farba drukarska, farba graficzna

Farba o właściwościach fizykochemicznych (lepkość, olejność itp.) dostosowanych do wymagań techniki drukowania i podłoża drukowego, składająca się z substancji barwiących (pigmentów, barwników, lak) zdyspergowanych w spoiwie (kompozycja pokostów, żywic itp.) z dodatkiem zmiękczaczy, wypełniaczy, suszek itp.

a. printing ink, ink; f. encre d'imprimerie, encre d'impression; n. Druckfarbe, Farbe; r. печатная краска

Farmakopea

Urzędowo zatwierdzony spis leków zawierający obowiązujące normy ich składu, sposób przyrządzania i przechowywania.

a. pharmacopoeia; f. pharmacopée; n. Pharmakopoe, Arzneibuch; r. фармакопeя

Fascykul

1. Część dzieła wydana w formie zeszytowej; pojedynczy zeszyt wydawnictwa. 2. W archiwistyce grupa akt pokrewnych treściowo, dotyczących najczęściej jednego wystawcy, zszytych razem. *Zt.* Wiązka.

a. 1-2. fascicule; f. 1. cahier, livraison, 2. fascicule; n. 1. Heft, Lieferung, 2. Faszikel; r. 1. выпуск, тетрадь, 2. связка документов, фасцикула

Faseta

1. Skośnie obcięty brzeg kliszy siatkowej, służący do umocowania jej na klocek drewnianym

lub na specjalnej podkładce metalowej zaopatrzonej w uchwyty. 2. W klasyfikacji fasetowej podkategoria, zbiór izolat należących do tej samej kategorii, wyodrębnionych według jednej zasady podziału i uporządkowanych według relacji generycznej. Np. w Klasyfikacji Dwukropkowej Ranganathana w klasie „Medycyna” wyróżnione zostały m.in. następujące fasety: układ trawienny, układ krążenia, układ oddechowy.

a. 1. bevel, facet, 2. facet; f. 1-2. facette; n. 1-2. Facette; r. 1. фацет, грань, фаска, 2. фацет

Fastseller (ang.)

Książka, która po wydaniu staje się na krótko sensacją wydawniczą, a następnie sprzedaż jej gwałtownie spada.

Feature

Wypowiedź prasowa, w której rzeczywistym i obiektywnym faktom nadaje się – poprzez odautorski komentarz, uwypuklenie jakiegoś aspektu lub specjalną kompozycję faktów – charakter subiektywny.

r. сенсационная газетная статья

Fecit (skrót: fec., fc., fet., f.), (łac.), dosł.: „zrobił, wykonał”

Formuła określająca autorstwo grafiki, ilustracji, oprawy itp. *Zt.* Delineavit, Pinxit, Sculptis.

a. has made it; r. исполнил, указание автора

Felieton

1. Dolna, odcięta linią, część kolumny dziennika, zawierająca materiały o charakterze literackim, naukowym, krytycznym. 2. Jeden z podstawowych gatunków publicystyki, odznaczający się swobodą stylu i kompozycji, wyraźnie eksponujący subiektywne poglądy autora, który w specyficzny sposób dyskutuje z przyzwyczajeniami, przeświadczeniami i oczekiwaniami czytelnika. F. podejmuje z reguły tematykę aktualną w danym czasie, nie jest jednak nigdy oficjalnym komentarzem do wydarzeń. Ogłaszany w odstępach tygodniowych w dziennikach i tygodnikach, stanowi stałą pozycję nazywaną kroniką tygodniową. *Zt.* Artykuł.

a. 1. serial story column, 2. feuilleton; f. 1-2. feuilleton; n. 1-2. Feuilleton; r. 1. литературный отдел в газете, 2. фельетон

Fiksacja

W procesie czytania przerwa w ruchu oka, przesuwającego się wzdłuż wiersza tekstu, pozwalająca na spostrzeganie znaków pisma. *Zt.* Ruchy migotania, Szybkie czytanie.

a. fixation; f. fixation; n. Fixation; r. фиксация

Filet zob. Linia ozdobna

Fileta

Tłok introligatorski łukowatego kształtu, służący do wytłaczania ozdobnej linii na oprawie książki. *Zt.* Linia ozdobna (1).

a. fillet (roll), roulette; f. roulette; n. Räderstempel, Roulett, Linienroulette; r. рулетка для тиснения (линий), ролик для позолоты

Filia biblioteczna, biblioteka filialna

Placówka biblioteczna stanowiąca komórkę organizacyjną biblioteki głównej, zlokalizowana poza jej obrębem, dysponująca księgozbiorem wydzielonym ze zbiorów biblioteki głównej i obsługująca czytelników rejonu objętego jej działalnością, zazwyczaj najniższe ogniwo w sieci bibliotecznej.

a. urban branch (library), branch library; f. bibliothèque succursale, bibliothèque filiale; n. Zweigbibliothek, Filialbibliothek, Aussenstelle; r. филиал библиотеки, сетевая библиотека, библиотека-филиал

Filiacja tekstów

Ustalenie pochodzenia i wzajemnych związków różnych przekazów tekstu tego samego utworu.

a. filiation of the texts; f. filiation de textes; n. Textfiliation; r. филиация текстов

Filigran

1. *Zob.* Znak wodny. 2. Element ornamentu oprawy.

f. filigrane

Filigranistyka zob. Nauka o znakach wodnych

Film

1. Seria obrazów (z dźwiękiem lub bez) rzutowanych na ekran za pomocą odpowiedniej techniki projekcyjnej. 2. Taśma z szeregiem następujących po sobie zdjęć fotograficznych tworzących obraz wyświetlany w kinie. 3. *Zob.*

Błona fotograficzna.

a. 1-3. film; f. 1-3. film; n. 1-3. Film; r. 1-3. фильм

Film dydaktyczny, film oświatowy, film szkoleniowy

Film o określonych walorach poznawczych, wykorzystywany w procesie nauczania.

a. training film; f. film éducatif, film d'enseignement; n. Lehrfilm; r. учебный кинофильм

Film naukowo-techniczny

Film poświęcony w całości specjalistycznym zagadnieniom naukowym i technicznym, adresowany do odbiorcy o odpowiednich kwalifikacjach fachowych.

a. scientific-technical film; f. film scientifique et technique; n. wissenschaftlich-technischer Film; r. научно-технический кинофильм

Film oświatowy zob. Film dydaktyczny

Film popularno-naukowy

Film przedstawiający problematykę naukową lub techniczną w przystępnej formie, zrozumiałej dla odbiorcy nie posiadającego odpowiedniego przygotowania fachowego.

a. science popularisation film; f. film de vulgarisation scientifique; n. populärwissenschaftlicher Film; r. научно-популярный кинофильм

Film szkoleniowy zob. Film dydaktyczny

Filigran (A. Schramm: *Schreib- und Buchwesen einst und jetzt.* Leipzig, [1922])